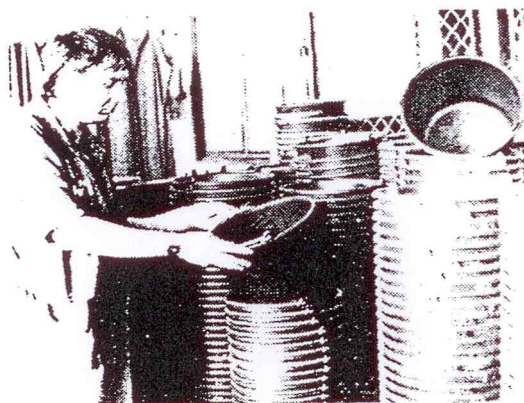

VILÁGBANKI HITEL LAKITELEKRE

Fejlesztik a tsz ipari üzemét

Miként az összes többi mezőgazdasági üzem, a Lakiteleki Szakra Tsz is azért kezdett ipari tevékenységbe, mert biztos bevételre volt szüksége. A 15 évvel ezelőtt létrehozott gumi- és műanyagüzemük be is váltotta a hozzá fűzött reményeket. Hosszu időn keresztül mindkettő jó nyereséggel működött. A korábbihoz képest ma már kevésbé jövedelmező a tevékenységük, de nem csak a külső körülmények — az anyagár-emelkedés, a központi elvonások növekedése stb. — miatt. Ugyanis az ipari termelés hasznának, sőt a visszatért adókedvezménynek is a nagy részét kezdettől fogva a mezőgazdaságba investálták. Ez most bosszulja meg magát. A gépek, berendezések elavultak, elhasználódtak, következképpen alacsony hatékonysággal dolgoznak, ugyanakkor mind

● Képeinken: Gulyás Béla a gumi-, és Gulyás Imre, a műanyagüzem dolgozója a bécsi kiállításra készítik a termékeket.

(Tóth Sándor felvételei.)

többet kell rájuk költeni. Egyre drágábban termelni mindkét üzemben, pénz viszont nincs a műszaki felújításra. A lassú leépülés útja végül is a felszámoláshoz vezethetne, hiszen miért is folytatna veszteséges ipari tevékenységet a mezőgazdasági szövetkezet?

Pedig kár lenne mindkét üzemért, hiszen jól értékesíthető termékeket gyártanak. Köztük olyanokat is, amelyek tőkés importot pótolnak. A gumiüzem többnyire ipari, illetve tartós fogyasztási cikket gyártók megrendelésére dolgozik. Például alkatrészeket készítenek a Hajdúsági Iparműveknek, a Rába Gépgyárnak háztartási, valamint mezőgazdasági gépekhez, amelyek egy része tőkés exportra kerül. A gumitermékek szintetikus és természetes alapanyagból extrudálással, fröccsöntéssel és préstechnológiával készülnek. A különleges igényeket is kielégítik. Így vállalkoznak hő-, olaj-, benzin-, sav-, lúgálló, valamint a környezet erős hatásainak (hidegnek, bzuoknak, a trópusi időjárás megpróbáltatásainak) ellenálló, valamint az élelmiszer-ipari követelményeknek megfelelő minőségű termékek gyártására.

A műanyagüzemben az iparban használatos, hőre lágyuló műanyag alkatrészeket (perselyt, kereket, görgőt stb.), valamint háztartási eszközöket készítenek. Két alaptechnológiát alkalmaznak, a fröccsöntést és az extrudálásos palackfűvást. Termékeik egy részét nyugatnémet és dán cég megrendelésére készítik, egy részét a Tradecoop Külkereskedelmi Vállalat értékesíti, de a hazai piacot is jól el tudják adni portékárukat.

Nos, úgy tűnik, nemcsak magyar mércével értékes a lakiteleki tsz ipari üzemének tevékenysége. Termelék

sük korszerűsítéséhez világbanki kölcsönt pályáztak meg, sikerrel. A műanyagüzem 250 ezer dollár hitelt kapott. Októberben már megérkezik a 190 ezer dollár értékű két palackfűvő gép, amelyek a maguk nemében a legkorszerűbbek közé tartoznak. Mint Szabó Béla üzemvezető elmondta: 13,5 százalékos kamattal kapták a hitelt, ami ugyan a forint leértékelése miatt 15,5 százalékra növekedett, de még mindig kevesebb, mint amennyire a hazai pénzintézetek kölcsönöznek forintot. Tíz éven belül kell ki egyenlíteni a tartozást, az első két évben csak a kamat fizetendő.

Faragó Lászlónak, a gumiüzem vezetőjének azonban az a véleménye: óriási előnyre tehetek volna szert, ha a kölcsönt pár évvel korábban kapják. Akkor ugyanis még a kereslet jóval meghaladta a kínálatot. Ebben a termelő számára igen kedvező helyzetben sok megrendelést voltak kénytelenek visszautasítani, mivel nem elegendő kapacitásuk. Most már, ha megkapják a világbanki hitelt, a gumiüzemben is a legkorszerűbbekre cserélik ki a gépeket, berendezéseket, a termékeknek nemcsak a minősége javul, hanem a mennyisége is növekszik. Újabb piacokat kell tehát szerezniük most, az egyébként is elszoruló versenyben.

Mégis bizvást mondható: újabb, felfelé ívelő periódus előtt áll mindkét üzem. Jelenleg éppen a szeptember első hetétől csaknem egy hónapig nyitva tartó bécsi kiállításra készülnek, amelynek elnevezése: Újdonságok Magyarországról. Egyfajta elismerést is jelent a termelő számára az ezen a kiállításon való részvétel.

A. M.